

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
یا مقلب القلوب و الابصار، یا مدبر اللیل و النهار، یا محوّل الحول و الاحوال، حوّل حالنا الی احسن الحال.

نوروز امسال ما مصادف است با روز شهادت حضرت موسی بن جعفر (سلام الله علیه) ؛ لذا مناسب است بخشی از صلوات مخصوص آن بزرگوار را در آغاز سخن عرض کنیم: اللهم صلّ علی موسی بن جعفر و صیّ الابرار و امام الاخیار و عبیة الانوار ... خلیف السجدة الطویلة و الدّموع الغزيرة و المناجاة الكثيرة ؛ (۱) اللهم صلّ علیه و علی آبائه و ابنائه الطیبین الطاهرین المعصومین و رحمة الله و برکاته.

تبریک عرض میکنم عید سعید مبعث را و عید نوروز پُرطراوت را به همه‌ی ملت عزیز ایران ؛ بخصوص به خانواده‌های معظم و معرّز شهیدان و به جانبازان و خانواده‌های صبور و زحمت‌کش آنها و به جهادگران عرصه‌ی سلامت که در این چند هفته خوش درخشیدند و به همه‌ی خدمتگزاران سخت‌کوشی که در شرایط دشوار، گوشه‌ای از کار را بر عهده گرفتند و با اخلاص و علاقه‌مندی و انگیزه در فضای شهر، در فضای روستا، در فضای جاده، در فضای مرز، و در جای‌جای کشور مشغول خدمت هستند ؛ به همه‌ی آنها تبریک عرض میکنم ؛ عیدتان مبارک. و به روح مطهر امام بزرگوار و ارواح طیبه‌ی شهیدان درود میفرستم.

لازم میدانم تسلیت و تبریکی هم عرض بکنم به خانواده‌های شهدای سال ۹۸ ؛ چه شهدای دفاع از حرم، چه شهدای مرزها و در رأس آنها شهید عزیز و بزرگوار ما، شهید سردار سلیمانی و همراهانش، و شهید ابومهدی مهندس و همراهانش و همچنین شهدای حادثه‌ی کرمان، و شهدای حادثه‌ی هواپیما و شهدای سلامت، [یعنی] این کسانی که در راه خدمت به بیماران به درجه‌ی رفیع مرگ در راه خدا و شهادت در راه خدا رسیده‌اند ؛ به همه‌ی خانواده‌هایشان، هم تسلیت عرض میکنیم، هم عید را و مقامات فرزندانشان را تبریک میگوییم. و معتقدیم که همه‌ی این حوادث ان شاء الله به نفع ملت ایران تمام خواهد شد که حالا عرض میکنیم.

سال ۹۸ برای ملت ایران یک سال پُر تلاطم بود ؛ سالی بود که با سیل آغاز شد، با کرونا تمام شد. در طول سال هم حوادث گوناگونی برای کشور و برای برخی از مردم کشور پیش آمد ؛ حوادثی از قبیل زلزله، تحریمها و امثال اینها. اوج این حوادث عبارت بود از جنایت تروریستی آمریکا و شهادت سردار نامدار ایران و اسلام، شهید سلیمانی. در طول سال گرفتاری‌های مردم هم کم نبود ؛ سال به این شکل گذشت ؛ بنابراین سال سختی بود. لکن نکته‌ی مهم این است که در کنار سختی‌ها، سربلندی‌هایی هم در این سال وجود داشت که بعضی از آنها هم بی‌سابقه بود و ملت ایران به معنای واقعی کلمه درخشید.

در سیل اوّل سال، سیل مردم مؤمن و باهمت، به سمت استانهای سیل‌زده و شهرها و روستاهای سیل‌زده روانه شدند برای کمک به مردم. مردم عزیز ما -از پیر و جوان- مناظر زیبایی خلق کردند و رفتند به سمت مناطق سیل‌زده، خانه‌ها را که پُر از گل‌ولای بود شستند، خالی کردند، اثاث و فرش و زندگی را برای آن مردم شستند و سختی سیل را تخفیف دادند برای مردم.

در حادثه‌ی شهادت بزرگ شهید عزیز ما، مردم یک حرکت عظیمی را انجام دادند ؛ حضور ده‌ها میلیونی خودشان را به رخ دنیا کشیدند. آن اجتماعی که در تهران تشکیل شد و اجتماعاتی که در قم، در اهواز، در اصفهان، در مشهد، در

تبریز، در کرمان تشکیل شد، اجتماعاتی بود که به طور معمول در هیچ نقطه‌ای از دنیا به این حجم و با این شدت و با این انگیزه انسان مشاهده نمیکند؛ در تاریخ ما هم بی‌نظیر بود. حضور مردمی و هیجان عمومی و اینکه مردم نشان بدهند به چه چیزهایی دلبسته هستند، خیلی مهم بود برای آبروی کشور و برای عزت ملت ایران.

در قضیه‌ی این بیماری اخیر، [یعنی] کرونا، فداکاری‌ها به قدری چشمگیر بود که افرادی را که در خارج از این کشور هم هستند به تحسین وادار کرد؛ در درجه‌ی اول مجموعه‌های درمانی؛ پزشکان، پرستاران، بهیاران، مدیران، کارکنان حول و حوش بیمارستان‌ها. در کنار اینها مجموعه‌های مردمی داوطلب، دانشجویان، طلاب، بسیجی‌ها و عناصر گوناگون که رفتند در خدمت درمان و پرستاری از این بیماران قرار گرفتند، به یاری درمان‌کنندگان رفتند؛ همه‌ی اینها مایه‌ی عزت و آبرو است. مجموعه‌های پشتیبانی، کسانی که کارخانه‌های خودشان را، حتی بعضی خانه‌های خودشان را در اختیار تولید وسایل و امکانات مورد نیاز مثل دستکش یا فرض کنید که ماسک و از این قبیل برای بیماران یا برای عامه‌ی مردم، آحاد مردم قرار دادند. مجموعه‌های خدماتی، مثل آن کسانی که رفتند درون خیابانها برای ضدعفونی کردن خیابان یا حتی نقاطی که مردم به آنها مراجعه میکنند. یا مجموعه‌هایی مثل جوانهایی که تصمیم گرفتند به افراد مسن کمک کنند، در خانه‌های آنها بروند، خریدهای آنها را انجام بدهند. یا آنهایی که اجناسی را تهیه کردند، مجانی به مردم دادند؛ دستکش مجانی، ماسک مجانی. بعضی به کسبه‌ی مشکل‌دار کمک کردند؛ اجاره نگرفتند، طلبکاری‌های خودشان را به تأخیر انداختند و از این قبیل خدماتی که انجام گرفت. اینها آن زیبایی‌هایی است که در خلال حوادث سخت خودش را نشان میدهد؛ ملت ایران، فضایل خودش را در این مجموعه‌ها، در این کارهایی که من به اندکی از آنها اشاره کردم، نشان داد. من قلباً و صمیمانه از همه‌ی آن کسانی که اشاره کردم و نام بردم تشکر میکنم و مرزده میدهم که پاداش الهی در انتظار آنها است؛ چه پاداش دنیوی و چه پاداش اخروی.

خب، این یک آزمون دشوار بود. آزمونهای سال ۹۸، آزمونهای دشواری بود اما غلبه‌ی بر دشواری‌ها و عبور از دشواری‌ها با روحیه، این خود موجب قدرتمند شدن یک ملت است. یک ملت با راحت‌طلبی و رفاه‌جویی محض نخواهد [توانست] به جایی برسد؛ مواجهه‌ی با مشکلات و حفظ روحیه‌ی خود در مقابله‌ی با مشکلات و غلبه‌ی بر مشکلات - که ان شاء الله این غلبه را ملت ایران کرده است و بعد از این هم خواهد کرد - است که به ملت‌ها اقتدار و اعتبار میدهد.

یک نکته‌ی دیگر هم البته در این حوادث هست - چه حوادث طبیعی مثل سیل و زلزله و امثال اینها، چه حوادث دست‌ساز بیگانه‌ها مثل تحریم و امثال اینها - که انسان را متوجه ضعفهای خودش میکند؛ چه ضعفهای طبیعی خودمان، که انسان بداند جای مغرور شدن نیست، ما همه ضعیف هستیم، آسیب‌پذیر هستیم، و چه ضعفهایی که در مواجهه‌ی با حوادث، انسان به طور قهری دچار آن ضعفها میشود. ضعفهای خودمان را بشناسیم؛ انسان از غرور و از غفلت خارج بشود، متوجه خدا بشود، از خدا کمک بخواهد. *خَابَ الْوَافِدُونَ عَلَىٰ تَغْيِرِكَ وَ حَسِرَ الْمُتَعَرِّضُونَ إِلَّا لَكَ وَ ضَاعَ الْمُئْمِنُونَ إِلَّا بِكَ*؛ (۲) این از دعا‌های ماه رجب است. فقط به در خانه‌ی خدا باید رفت؛ در خانه‌ی «دیگری» برویم، ناامید برمیگردیم؛ دست به طرف «دیگری» غیر از خدا دراز کنیم، دستمان تهی برخواهد گشت. همه‌ی ابزارهای عالم وسایل الهی هستند، او مسبب‌الاسباب است؛ با این اسباب باید کار کنیم، از این اسباب استفاده کنیم، اما نتیجه و اثر را از خدای متعال بخواهیم. این هم یک نکته.

و اما سال ۹۹، که در حال شروع شدن است. اولاً از خدای متعال می‌خواهیم که این سال را سال پیروزی‌های بزرگ قرار بدهد و به حضرت بقیة‌الله (ارواحنا فداه) که ناخدای این کشتی او است، عرض میکنیم که کشور خودش را به ساحل نجات برساند، مردم مؤمن ایران را حمایت کند، کمک کند. به ملت ایران هم عرض میکنم همان طور که در

طول این سالهای متمادی - نه فقط سال ۹۸- با حوادث گوناگون شجاعانه برخورد کردند، با روحیه برخورد کردند، بعد از این هم با روحیه و با امید برخورد کنند با همه‌ی حوادث، و مطمئن باشند که تلخی‌ها خواهد گذشت، و «إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا». (۳) قطعاً یسر در انتظار ملت ایران است؛ در این تردیدی نیست. اینکه حالا بعضی تصور کنند که در فلان نقطه‌ی از تشکیلات کشور کم‌کاری میشود، این را هم بنده تأیید نمیکنم. ما از نزدیک شاهد هستیم، می‌بینیم؛ همه مشغولند، همه مشغول کار و تلاشند، هر کس به قدر خودش؛ مجموعه‌های علمی و تحقیقی یک جور، فعالان اجتماعی یک جور، مسئولان دولتی و قضائی یک جور، و ان‌شاءالله خداوند متعال به همه‌ی این تلاشها هم برکت خواهد داد و ملت را از این گذرگاه، با عافیت و با سربلندی ان‌شاءالله عبور خواهد داد.

و اما شعار سال. سال ۹۸ را ما به عنوان سال «رونق تولید» معرفی کردیم و من به ملت عزیز ایران عرض میکنم از این شعار استقبال شد، در عمل؛ حالا در آغاز کار، صاحب‌نظران استقبال کردند، گفتند تولید نقطه‌ی اصلی است اما در عمل هم استقبال شد. طبق گزارشهای موثقی که در اختیار بنده هست، تولید کشور حرکتی پیدا کرد؛ برخی از کارخانه‌هایی که راکد شده بودند و تعطیل شده بودند، به کار برگشتند؛ بعضی که زیر ظرفیت کار میکردند، ظرفیت خوبی پیدا کردند؛ شرکتهای دانش‌بنیان وارد میدان شدند؛ دستگاه‌های مختلف تلاش کردند و کار کردند، تولید حرکتی پیدا کرد، یک کاری انجام گرفت. مسئله‌ی پژوهش - که سرچشمه‌ی تولید، پژوهش و تحقیق است - در کشور به طور جدی در این سال انجام گرفت که ما نمونه‌هایش را دیدیم. خب، این کارها شده است در کشور، این جور نیست که کار نشده باشد، لکن آنچه من میخواهم بگویم این است که این کاری که تا حالا شده شاید حتی یک‌دهم آن چیزی که برای کشور احتیاج است نباشد. البته من «یک‌دهم» را از روی آمار دقیق نمیگویم، بلکه حدس میزنم «یک‌دهم»؛ یعنی شاید واقعاً ده برابر این، کار باید انجام بگیرد؛ چه کار تحقیقی، چه کار تولیدی، چه کارهای گوناگون از همین قبیل، تا رونق تولید در زندگی مردم اثر خودش را نشان بدهد. در سال ۹۸ تولید تکان خورد، حرکت کرد و راه افتاد تا یک حدودی، لکن اثری در زندگی مردم از آن محسوس نشد. ما بایستی تولید را به جایی برسانیم که در زندگی مردم اثر بگذارد. البته مسائل اقتصادی کشور مسائل متعددی است - مسئله‌ی اصلاحات بانکی، اصلاحات گمرکی، اصلاحات مالیاتی، بهبود فضای کسب و کار و از این قبیل - لکن نقش تولید یک نقش یگانه و بی‌همتایی است. اگر ما بتوانیم تولید را راه بیندازیم و با توجه به بازار وسیع خود کشور در داخل - اگر چه که تولید به فروش و به بازارهای خارجی احتیاج دارد، اما ما هم ضمن اینکه میتوانیم با بازارهای خارجی ارتباط داشته باشیم، عمده‌ی بازار فروش ما داخل کشور است با این جمعیت هشتاد میلیونی - اگر بشود تولید را ان‌شاءالله حرکت بدهیم و پیش ببریم، مشکلات اقتصادی قطعاً تمام خواهد شد و این تحریمهایی که کرده‌اند به نفع ما تمام خواهد شد؛ تا الان البته ضررهایی داشته لکن سودهایی هم در کنارش وجود داشته؛ یعنی ما را وادار کرده به اینکه به فکر امکانات خودمان باشیم، به فکر تهیه‌ی لوازم زندگی و نیازهای کشور از طریق امکانات داخلی باشیم، که این برای ما خیلی مغتنم است و همین ان‌شاءالله ادامه پیدا خواهد کرد. پس بنابراین، ما باز به تولید نیاز داریم.

سال گذشته گفتیم «رونق تولید»، امسال بنده عرض میکنم «جهش تولید»؛ امسال سال جهش تولید است. این شد شعار امسال؛ کسانی که دست‌اندرکار هستند جوری عمل کنند که تولید ان‌شاءالله جهش پیدا کند و یک تغییر محسوسی در زندگی مردم ان‌شاءالله به وجود بیاورد. البته این احتیاج به برنامه‌ریزی دارد؛ سازمان برنامه به نحوی، مجلس شورا و مرکز تحقیقاتش به نحوی، قوه‌ی قضائیه به نحوی - قوه‌ی قضائیه هم نقش دارد - مجموعه‌های دانش‌بنیان به نحوی. مجموعه‌های جوان و مبتکر بحمدالله در کشور زیادند و بنده در طول امسال - سال ۹۸- و سال قبل، با تعدادی از اینها نشست‌های بسیار خوب و مفیدی داشتم، آنها را از نزدیک دیدم، حرفهایشان را از نزدیک شنفتم؛ جوانهای علاقه‌مند به کار و پای کار و پرامید و پرنیرو و پُرانگیزه و پُر استعداد و ابتکار. اینها بحمدالله هستند؛ اینها باید همه در برنامه‌ریزی‌ها شرکت کنند و این کار با برنامه‌ریزی ان‌شاءالله پیش برود.

امیدواریم که سال بر همه‌ی شما مبارک باشد و عید سعید مبعث بر همه‌ی شما مبارک باشد و ان شاء الله مشمول
توجّهات الهی قرار بگیرید و ملت ایران به طور روزافزون به توجّهات و توسلات و معنویّات خود بیفزاید.

والسّلام علیکم و رحمة الله و برکاته

(۱) بحارالانوار، ج ۹۹، ص ۱۷

(۲) اقبال الاعمال، ج ۲، ص ۶۴۳

(۳) سوره‌ی شرح، آیه‌ی ۶؛ «آری؛ با دشواری، آسانی است.»